

MINISTERSTWO FUNDUSZY
I POLITYKI REGIONALNEJ

SEKRETARZ STANU

MAŁGORZATA
JAROSIŃSKA-JEDYNAK

data: 17 czerwca 2021

znak sprawy: DZF-XIII.6461.89.2021.FM

telefon: 22 273 79 67

e-mail: Filip.Maciagowski@mfiipr.gov.pl

Pan Piotr Kuczera

Przewodniczący

Śląski Związek Gmin i Powiatów

ul. Tadeusza Kościuszki 43/5

40-048 Katowice

Dotyczy: stanowiska Zarządu Śląskiego Związku Gmin i Powiatów w sprawie wydłużenia okresu na dostosowanie obiektów użyteczności publicznej do wymogów *ustawy o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami z dnia 19 lipca 2019 r.*

Szanowny Panie Przewodniczący,

w odpowiedzi na otrzymane stanowisko Śląskiego Związku Gmin i Powiatów z dnia 28 maja 2021 r. w sprawie zmiany terminu dostosowania obiektów administracji publicznej do wymogów *ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami* (Dz. U. 2020, poz. 1062), dalej „ustawa o dostępności”, uprzejmie informuję, że mając na uwadze priorytetowy charakter tej ustawy w kontekście wdrożenia ratyfikowanej przez Polskę w 2012 r. *Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych* (KPON), sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169, z późn. zm.), a także systemowego włączenia dostępności do wszystkich polityk publicznych (zgodnie z rządowym Programem Dostępność Plus), nie jest zasadne przyjęcie propozycji przedstawionej w stanowisku Śląskiego Związku Gmin i Powiatów.

Przed wszystkim należy zauważyć, że zdecydowana większość przepisów ustawy o dostępności obowiązuje już od 20 września 2019 r. Dotyczy to m.in. obowiązków określonych w art. 6 ustawy. Określone *vacatio legis*, którego termin upływa 5 września br.

Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Wspólna 2/4, 00-926 Warszawa,
tel. 22 273 70 10, fax 22 273 70 11, www.gov.pl/web/fundusze-regiony,
www.funduszeuropejskie.gov.pl. Pismo spełnia zasady dostępności.

dotyczy tylko części przepisów ustawy i nie zwalnia z obowiązku stosowania jej głównych wymagań. Jednocześnie należy zauważyć, że przepisy ustawy są skonstruowane funkcjonalnie, pozwalając na ich realizację w sposób elastyczny – w zależności od możliwości i posiadanych przez podmiot publiczny zasobów. Określone w art. 6 wymagania mogą być spełnione w różnych sposób - zarówno w ten najbardziej oczekiwany, czyli za pomocą tzw. projektowania uniwersalnego, jak też i za pomocą racjonalnych usprawnień, które z reguły nie wymagają istotnych nakładów inwestycyjnych czy długotrwałego procesu realizacji. Do 5 września br. obowiązuje również przepis przejściowy, wskazujący że zapewnienie alternatywy dla dostępności jest z nią tożsame. Po tej dacie jednak alternatywny dostęp przestanie być równoznaczny z zapewnianiem dostępności na zasadzie wymagań ustawowych i będzie mógł być przedmiotem skarg obywateli.

Na początku bieżącego roku w podobnej sprawie, tj. wobec stanowiska Konwentu Marszałków Województw RP z dnia 26 listopada 2020 r. głos zajęła również Rada Dostępności, organ opiniodawczo – doradczy, działający przy ministrze właściwym do spraw rozwoju regionalnego. Rada w drodze uchwały podjęła decyzję o braku rekomendacji dla przedłużania okresu przejściowego na stosowanie dostępu alternatywnego, jako równoznacznego z zapewnianiem dostępności, ujętego w art. 70 ustawy. Szczegółowe uzasadnienie stanowiska Rady Dostępności, zawarto w treści [Uchwały nr 1 Rady Dostępności](#) z dnia 3 lutego 2021 r.

Dodatkowo chciałabym zauważyć, że w realizowanym od połowy 2018 r. programie rządowym Dostępność Plus przewidziano działania mające na celu wspieranie samorządów w zakresie dostosowania obiektów użyteczności publicznej. W tym kontekście chciałabym zwrócić Państwa uwagę na następujące inicjatywy już realizowane w ramach Programu Dostępność Plus:

1. **Fundusz Dostępności (FD)** - to zarządzany przez Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK) fundusz powołany na mocy ustawy o zapewnianiu dostępności, z którego możliwe jest finansowanie inwestycji mających na celu zwiększanie dostępności budynków mieszkalnych lub budynków użyteczności publicznej. Inwestycje finansowane z Funduszu Dostępności mogą dotyczyć przebudowy, rozbudowy lub modernizacji budynków oraz terenów bezpośrednio wokół nich, których zagospodarowanie warunkuje dostęp do budynku mieszkaniowego. Możliwa jest również instalacja i wymiana wind, podjazdów dla wózków, automatycznych drzwi, videodomofonów, platform przyschodowych i podjazdów czy innych urządzeń służących

zapewnianiu dostępności. Szczegółowe zasady aplikowania i finansowania tego typu inwestycji znajdują się na stronie www BGK: [Fundusz Dostępności](#);

2. **Projekt pn. „Dostępny samorząd – Granty”** - jest to projekt realizowany ze środków funduszy europejskich przez PFRON. Jego celem jest poprawa dostępności do usług publicznych świadczonych przez jednostki samorządu terytorialnego (JST) dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami, poprzez wsparcie JST w spełnieniu wymogów dostępności określonych w ustawie o zapewnianiu dostępności. Cel projektu zostanie zrealizowany poprzez przyznanie finansowania w postaci grantów dla 620 JST, wybranych w ogólnopolskim otwartym naborze grantobiorców. Granty będą służyły zwiększeniu dostępności do usług publicznych świadczonych przez grantobiorcę. Przewiduje się przyznanie 520 grantów w wysokości maksymalnej 100 tys. zł oraz 100 grantów, przeznaczonych na dostosowania architektoniczne o większej skali, w wysokości maksymalnej 250 tys. zł. Nabór wniosków przewidziany jest w IV kwartale br.
3. **„Usługi indywidualnego transportu door-to-door”** - ułatwienie integracji społeczno-zawodowej osób z potrzebami wsparcia w zakresie mobilności poprzez zapewnienie przez JST usług indywidualnego transportu door-to-door oraz poprawę dostępności wielorodzinnych budynków mieszkalnych. Pierwsza edycja konkursu cieszyła się dużym zainteresowaniem - zostały złożone 154 wnioski, spośród których 127 dotyczy wyłącznie świadczenia usług transportowych door-to-door, zaś 27 wniosków obejmuje również dostosowania architektoniczne w wielorodzinnych budynkach mieszkalnych z uwzględnieniem zasad projektowania uniwersalnego. 116 samorządów już uruchomiło wsparcie. Działanie finansowane jest ze środków funduszy europejskich przez PFRON.
4. **Ośrodek wsparcia dla podmiotów publicznych z zakresu dostępności architektonicznej budynków i przestrzeni publicznych** – w 2 połowie bieżącego roku zostanie uruchomiony dedykowany dla administracji publicznej ośrodek wsparcia, którego zadaniem będzie propagowanie wiedzy i rozwiązań na rzecz dostępności architektonicznej budynków i przestrzeni publicznych w związku z wymogami ustawy o dostępności. Ośrodek będzie organizował darmowe szkolenia w tym zakresie. Uruchomienie ośrodka jest planowane w III kw. 2021 r.
5. **Wsparcie merytoryczne dla koordynatorów dostępności** - w związku z wynikającym z ustawy o dostępności obowiązkiem wyznaczenia przez podmioty publiczne koordynatora dostępności, MFiPR opracowano materiały edukacyjne i pomocnicze dla osób pełniących tę funkcję m.in. „Niezbędnik koordynatora dostępności”, film

instruktażowy dotyczący głównych elementów ustawy o dostępności. Przeprowadzono także webminar dla ponad tysiąca koordynatorów. Nagranie webminiaru wraz z innymi materiałami skierowanymi do ww. grupy jest udostępnione na [stronie Programu Dostępność Plus](#) w dedykowanej koordynatorom zakładce. Dodatkowo w 2021 r. uruchomiono szkolenia dla koordynatorów dostępności zarówno z jednostek samorządu terytorialnego (w projektach w ramach konkursu [Dostępny samorząd organizowanego przez MSWiA](#)) jak i urzędów centralnych (w projekcie KPRM). Pozwolą one na przeszkolenie ok 3,2 tys osób dbających o dostępność w podmiotach publicznych .

6. **Konkursy dla podmiotów publicznych w zakresie dostępności** – w ramach Programu Dostępność Plus realizowane są liczne konkursy skierowane do szkół, uczelni wyższych, placówek POZ, instytucji kultury, sądów itp. Głównym celem tych projektów jest dostosowanie ww. instytucji do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, a także m. in. szkolenia dla pracowników z zakresu dostępności, uwzględnienie dostępności w programach kształcenia uczelni wyższych, opracowanie standardów dostępności np. dla POZ i szpitali czy zapewnienie dostępu do wymiaru sprawiedliwości dla osób z niepełnosprawnościami.

Pragnę również zauważyć, że wsparcie na rzecz dostępności będzie kontynuowane w kolejnych latach, m.in. z udziałem środków nowej polityki spójności czy Krajowego Planu Odbudowy. W związku z trwającymi pracami nad perspektywą finansową funduszy europejskich 2021 -2027 oraz nad kształtem programów krajowych i regionalnych, na poziomie MFiPR podkreślono konieczność właściwego i szerokiego zaadresowania kwestii dostępności. Dotyczy to także programów regionalnych, których inwestycje mają największy i bezpośredni wpływ na życie mieszkańców. Również w ramach tych działań można i należy przewidzieć inwestycje, służące poprawie dostępności do budynków i usług użyteczności publicznej, o których mowa w ustawie o dostępności. Decyzja w tej sprawie pozostaje jednak w rękach samorządu regionalnego.

Z poważaniem

Małgorzata Jarosińska-Jedynak

/podpisano elektronicznie/